

SXEDIO.FB3

27.6.1943: ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΟΥ ΑΚΕΛ ΠΛΟΥΤΗ ΣΕΡΒΑ ΣΕ ΑΠΟΚΡΟΥΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Το Β μέρος της απάντησης του Πλουτή Σέρβα που δόθηκε στη Παγκύπρια συνδιάσκεψη του ΑΚΕΛ στις **27 Ιουνίου 1943** (Ανεξάρτητος **3-9** Ιουλίου **1943**) στις κατηγορίες της εφημερίδας "Ελευθερία" αλλά και αντιπάλων του ΑΚΕΛ για τη στάση του έναντι του πολέμου, αλλά και για τους λόγους που είχαν οδηγήσει τελικά το κόμμα να πάρει την απόφαση αυτή, έστω και μετά από τέσσερα χρόνια από την ημέρα που άρχισε ο πόλεμος, έχει ως ακολούθως:

"Θάπρεπε κανείς να σταματήσει πάνω στην εθνική μας πολιτική λεπτομερειακά, εφόσον η εθνική μας πολιτική αποτελεί σήμερα τον κυριώτερο στόχο. Εν τούτοις επαναλαμβάνω ότι οι φίλοι μας εκείνοι που αγαπούν το κόμμα μας, δεν έχουν παρά ν' ανοίξουν οποιαδήποτε σελίδα της ιστορίας του Κόμματος μας για να δουν ότι το κόμμα μας, σ' όλες τις περιπτώσεις κράτησε με τιμή στα ροζάρικα του χέρια την εθνική υπόθεση μας, κτυπώντας από τη μια μερικά τους σωβιστές που θέλουν να δημιουργήσουν φυλετικά μίση και από την άλλη μερικά καθοδηγώντας το λαό προς τη σωστή, τη αποτελεσματική λύση του εθνικού μας ζητήματος.

Υπάρχουν εντούτοις οι ανόητοι που εξακολουθούν μέχρι σήμερα να μας κατηγορούν ότι στο πρόγραμμα μας, στο Καταστατικό μας και στα πρώτα μας έγγραφα δεν γίνεται καμμιά μνεία για το ενωτικό μας ζήτημα. Δεν ξαίρουμε κατά πόσο λογικοί άνθρωποι, θα μπορούσαν να αποδείξουν ότι πραγματικά μέσα στο Πρόγραμμα μας δεν διαφαίνεται πλέρια εθνικός χαρακτήρας του Κόμματος μας. Για κείνους εν τούτοις που επιμένουν να λέγουν ότι τα πρώτα μας έγγραφα δεν αναφέρουν καθόλου το εθνικό ζήτημα, ένα πράγμα θα θέλαμε να πούμε και στο οποίο τους καλούμε να δώσουν

μια απάντηση. Ας ανοίξουν οποιαδήποτε εφημερίδα της εποχής αυτής κι ας μας δείξουν έστω κι ένα άρθρο στο οποίο το εθνικό ζήτημα τίθεται κατά πιο ριζοσπαστικό τρόπο απ' ότι τέθηκε στα δικά μας τα έγγραφα.

Ας απαντήσουν λοιπόν όσοι δεν θέλουν να περάσουν στη σωρεία των απατημένων και των συκοφαντών ας απαντήσουν πάνω στη βάση των πιο πάνω γεγονότων, ας καλοκυτάξουν αυτά τα γεγονότα, και ας μας αποδείξουν έστω και μια σελίδα από την ιστορία του νεαρού λαμπρού μας κόμματος, στην οποία να μη φαίνεται εθνική λαϊκή πολιτική στην οποία να διακρίνουν αλλοπρόσαλλη πολιτική, πολιτική άλλη απ' αυτή που ακολουθούμε σήμερα.

Μα διερωτούνται μερικοί:

"Πως συμβαίνει και θέταμε τότες, πέρσι τον Μάη του 1942, προϋποθέσεις, ενώ σήμερα καλείτε το λαό σε εθελοντική κατάταξη; Δεν αποτελεί αλλαγή της πολιτικής; Δεν αποτελεί αυτό αλλαγή της κατεύθυνσης;

Ενας καλός παρατηρητής, ένας άνθρωπος με σύνεση και φρόνιση, που μελετά και ζυγίζει καλά τα πράγματα πριν ανοίξει το στόμα του, δεν θα μπορούσε να διακρίνει καμμιά διαφορά μεταξύ της τότε στάσης μας και της σημερινής.

Δεν υποστείλαμε τη σημαία μας, αλλ' ούτε και θα την υποστείλουμε ποτές, γιατί ο αγώνας μας είτε στο μέτωπο, είτε στα μετώπισθεν, είναι αγώνας του δικαίου ενάντια στην αδικία, είναι αγώνας της προστασίας των συμφερόντων και των μαζών, ενάντια στην απλειστία της ολιγαρχίας, είναι αγώνας για το ψωμί του φτωχού, για γάλα του παιδιού για το δικαίο του εργάτη, για το συμφέρον του εργαζομένου, για την ευτυχία και τη χαρά, σ' όλους αυτούς που δημιουργούν τ' αγαθά της γης.

Εν τούτοις θα μας αντιλέγουν οι αντίπαλοι μας. Σας πιστεύουμε, θα μας πούν, ότι και σήμερα θέτετε τις ίδιες προϋποθέσεις που θέτατε και τότες για την υποχρεωτική στρατολογία, γιατί όμως δεν ρίψατε και

τότες το ίδιο σύνθημα που ρίψατε σήμερα; Γιατί και τότες, διατηρώντας τις επιφυλάξεις σας για την υποχρεωτική στρατολογία, δε ρίξατε το ίδιο σύνθημα που ρίπτετε σήμερα για την εθελοντική κατάταξη εις τον στρατόν.

Σωστή και δικαιολογημένη η απορία και απλή πολύ απλή απάντησις. Τότε δε ρίξαμε το σύνθημα γιατί οι συνθήκες ούτε αντικειμενικά, ούτε υποκειμενικά ήσαν ώριμες. Σήμερα ρίψαμε το σύνθημα γιατί οι συνθήκες και αντικειμενικά και υποκειμενικά είναι ώριμες.

Τότε, όλοι θυμόμαστε, ο Ρόμμελ πλησίαζε προς την Αλεξάνδρεια, διέσχιζε θριαμβευτικά την έρημο και τα ρωσικά στρατεύματα εγκατέλειπαν την μια βιομηχανική πόλη, ύστερα από την άλλη, υποχωρώντες συνεχώς και πιο ανατολικά, συνεχώς νοτιώτερα. Οι διαθέσεις του Κυπριακού λαού, ήσαν διαθέσεις απαισιοδοξίας. Προσέτι τότε το κόμμα μας, ήταν νεαρότερο, αριθμούσε μόνο ενός χρόνου ζωής κι ο καθένας αντιλαμβάνεται πως ήταν τρομερό γι' αυτό να σημειώση όλο το βάρος, παλεύοντας ταυτόχρονα και ενάντια σ' όλους εκείνους, τις οργανώσεις, και τις εφημερίδες που θάπαιρναν αντίθετη κατεύθυνση, καλή ώρα όπως και σήμερα.

Είναι στον καθένα φανερό πως το σύνθημα της εθελοντικής κατάταξης στο στρατό θάταν τότε αψυχολόγητο και δε θάφερνε αποτέλεσμα.

Τα πράγματα σήμερα έχουν δείξει κατά τον πιο πασιφανή τρόπο ότι και τότε, πέρσι, οι αντίπαλοι μας, σημερινοί μας αντίπαλοι, οι εφημερίδες που σήμερα κτυπούν με φανατισμό εμάς, θα μας κτυπούσαν με περισσότερο φανατισμό και πιθανώτατα τα αποτελέσματα της εκστρατείας τους, νάταν τότε καταστρεπτικά για την κυπριακή υπόθεση, ενώ σήμερα τα αποτελέσματα του συνθήματος, είναι τόσο θριαμβευτικό και για την κυριακή υπόθεση και για το κόμμα μας.

Επιμένουμε.

Δεν είναι σωστό να μείνει κανείς με την

εντύπωση ότι αν εκδηλωνόμαστε τότε, είτε υπέρ της υποχρεωτικής, είτε ενεργά και δραστήρια για την εθελοντική κατάταξη στο στρατό και την υποστηρίζαμε με τον τρόπο που την υποστηρίζουμε σήμερα, οι αντίπαλοι μας, δε θάβρισκαν επιχειρήματα να σταθούν στο πλευρό μας για να μας υποστηρίξουν. Μια τέτοια σκέψη θάταν σκέψη πολύ απλοϊκή.

Το υπόμνημα του Κόμματος, καθώς επίσης και το υπόμνημα της Α. Πανιερότητας του Τοποτηρητή του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου πάνω στο ζήτημα της σε μεγαλύτερο βαθμό συνεισφοράς σε έμπυχο υλικό του Κυπριακού λαού, υποστηρίχτηκε απ' όλους, ανεξάρτητα, και τους φίλους μας και τους εχθρούς μας, υποστηρίχτηκε κυρίως και από τις δυο εφημερίδες, και τον "Κυπριακό Φύλακα" και την "Ελευθερία". Ενας κύπριος που ζήτησε τότε να πάρει αντίθετη άποψη, δέχτηκε τη φιλοξενία μόνο από την αγγλική εφημερίδα "Σάϊπρους Ποστ" και κτυπήθηκε απ' όλες τις άλλες εφημερίδες. Κι όταν αυτός ζήτησε να στείλει σαν άμυνα μια απάντηση υπό τύπον ανοικτής επιστολής, τότε και ο "Κυπριακός Φύλακας" και η "Ελευθερία η σημερινή ίδια "Ελευθερία" του έδειξαν την πόρτα.

Πέρσι λοιπόν με δυσμενείς αντικειμενικές συνθήκες και με την υποκειμενική μας αδυναμία, τη νεαρότητα του Κόμματος μας, το σύνθημά μας, το σύνθημα της εθελοντικής κατάταξης στο στρατό, θα σπαραλιαζόταν, κάτω από τα γαμψά νύχια της αντίδρασης.

Φέτος το ίδιο σύνθημα κάτω από τις νέες, τις ευμενείς αντικειμενικές συνθήκες και με την δύναμη που απόκτησε το κόμμα μας, κατά τον τελευταίο καιρό, δεν μπορούε παρά να δώσει τ' αποτελέσματα που έδωσε σήμερα στους καρπούς τους οποίους συναθροιστήκαμε σήμερα για να μαζέψουμε τους καρπούς μπροστά στους οποίους όλοι τρίβουν τα μάτια τους, τους καρπούς για τους οποίους αισθάνεται εξαιρετική τιμή η Κύπρος μας, τους καρπούς για τους οποίους είμαστε περήφανοι και των οποίων το αποτέλεσμα θάναι εξαιρετικά ευεργετικό στην όλη κατοπινή μας δράση,

τους καρπούς τέλος τους οποίους θα χαιρετίσουν όλοι οι Έλληνες όπου κι αν βρίσκονται και για τους οποίους με χρυσά γράμματα θα γράψει η ιστορία.

Και ποιοι είναι οι καρποί αυτοί;

Στις **16** Ιουνίου, πριν από **11** μέρες, ρίχτηκε το σύνθημα. Η αίσθηση ήταν γενική, οι επαρχιακές οργανώσεις μας αγκαλιάζουν αμέσως το σύνθημα της Κεντρικής επιτροπής και οι μάζες το δέχονται με εμπιστοσύνη.

Για ρίξτε μια ματιά σ' ότι παρουσίασαν εδώ οι οργανώσεις μας

Η Λευκωσία κατέβηκε με **300**, η Αμμόχωστος κατέβηκε με **238**, η Λεμεσός κατέβηκε με **112**, η Λάρνακα κατέβηκε με **41**, η Πάφος κατέβηκε με **40**. Το όλον **731** ακελιστές εθελοντές.

Προσέξτε ακόμη, ρίψτε μια ματιά στους ακελιστές υποδηματεργάτες Λευκωσίας που και οι **54** ζητούν να ακολουθήσουν τον τιμημένο δρόμο που δείχνει το κόμμα μας. Ρίψτε μια ματιά στην Κομματική Οργάνωση της Αγλαντιζιάς, την Κομματική Οργάνωση του Μόρφου, τη χωριτική επιτροπή Δερύνειας, στους κουρείς Λευκωσίας και πέστε μου ποιος ακελιστής δεν αισθάνεται τη μεγαλύτερη χαρά, την μεγαλύτερη υπερηφάνεια για το ότι ανήκει στο τιμημένο μας κόμμα.

Και ρίψτε ακόμη μια ματιά σ' αυτή την επιστολή:

"Προς την Ε.Ε. Ακέλ Λεμεσού,

Φίλοι,

Μετά την εθνική σας χειρονομία και επειδή εγώ αδυνατώ λόγω της ηλικίας μου να προσφέρω εμπράκτως τας στρατιωτικές μου υπηρεσίες πλάι στα καλά μας παιδιά, που με τόση αυτοθυσία σπεύδουν εις την φωνήν της αγωνιζομένης πατρίδος μας και υπέρ της ελευθερίας όλων των Λαών, παρακαλώ να με κατατάξετε ως στρατιώτην του ΑΚΕΛ.

Μετά τιμής

Ευέλθων Σχίζας

Εθελοντής του **1897** και **1912-13**."

Μα πριν καταλήξω στα γενικά μας συμπεράσματα θάπρεπε να δώσω και μια εξήγηση, τελική εξήγηση, πάνω στο ζήτημα της υποχρεωτικής στρατολογίας. Το Κόμμα μας ποτέ δεν υποστήριξε αλλ' ούτε και θα υποστηρίξει κάτω από τις δεδομένες συνθήκες το σύνθημα της υποχρεωτικής στρατολογίας, γιατί απλούστατα δεν είναι αντιπροσωπευτικό σώμα της ολότητας του Κυπριακού λαού, το κόμμα μας σαν ρεαλιστικό Κόμμα αποτελείται μόνο προς τις μάζες τις οποίες επηρεάζει, φωνάζοντας προς αυτές. Αυτός είναι ο τιμητικός δρόμος, ο δρόμος της εθελοντικής κατάταξης στο στρατό, ακολούθησατε τον. Κόμμα που σέβεται τον εαυτό του και γνωρίζει καλά τους σκοπούς για τους οποίους αγωνίζεται, δεν έχει τίποτε περισσότερο να προσθέσει πέραν απ' αυτό, δεν έχει τίποτε περισσότερο να προσθέσει πέραν από την έκκληση: Καταταχθήτε εθελοντικά στο στρατό.

Δεν πρέπει να κρύψουμε κι ωρισμένα οικογενειακά μας. Ας τα πούμε όλα φανερά μια κι είμαστε Κόμμα που ήδη περιβάλλεται με τόση στοργή και τόση αγάπη από το λαό. Ας το πούμε λοιπόν φανερά.

Μερικοί από τους φίλους μας τρομοκρατήθηκαν κι άρχισαν να διερωτούνται: Μα τι γίνεται; Τί κάνει η Κεντρική μας Επιτροπή; Πού ξενακούστηκε **11** απο τους **17** Κεντρικούς μας Επιτρόπους, τα **2/3** της Κεντρικής μας καθοδήγησης, να πηγαίνουν στο στρατό; Μα αδυνατούμε πολύ το κόμμα μας. Θα χαθεί δίχως αυτά τα στελέχη. Πάντοτε λέγαμε και υπογραμμίζαμε ότι υποφέραμε από την έλλειψη στελεχών. Και σήμερα με μια μονοκοντηλιά χάνουμε τα περισσότερα και τα καλύτερα μας στελέχη: Τι συμβαίνει λοιπόν;

Κι όμως το ζήτημα είναι απλούτατο. Στην πάλη δημιουργούνται και ατσαλώνονται τα στελέχη. Εχουν μεγάλο άδικο οι φίλοι μας και βλέπουν τόσο τραγικά τα ζητήματα. Βέβαια θα δυσκολευθούμε πολύ στην αρχή, χάνουμε τους καλύτερους μας ανθρώπους, θα δυσκολευθούμε στους πρώτους δυο τρεις μήνες, δεν χάθηκαν όμως οι άνθρωποι, για κυτάξτε το κύρος και την αίγλη που απέκτησε το Κόμμα μας. Για κυτάξτε

γύρω πόσοι μας χειροκροτούν. Για κυτάξτε τις ηθικές τεράστιες δυνάμεις απεκτήσαμε. Για κυτάξτε πάνω σε πιο ηθικό, πελώριο βάθρο στεκόμαστε σήμερα, φεύγουν οι άνθρωποί μας, μα εκατοντάδες άλλοι εργάτες είναι έτοιμοι ν' αναπληρώσουν τις θέσεις τους, φεύγουν οι άνθρωποι μας, αλλά με την πειθαρχημένη τους ζωή στο στρατο θα καλλιεργούν καθημερινά το κύρος του Κόμματος. Με τ' ανδραγαθήματα τους, θα προσδίδουν συνεχώς και μεγαλύτερη δύναμη στο Κόμμα. Η Κύπρος δεν είναι άγωνα νησί, είναι εύφορο πολύ εύφορο νησί. Και όπως η γη μας, σαν την καλλιεργήσεις καλά αποδίδει άφθονους και ζηλευτούς καρπούς, έτσι και το Κυπριακό ανθρώπινο υλικό σαν καλλιεργήσουμε σε κείνα τα μέσα και κείνη τη δύναμη που μας προσφέρει σήμερα το εθνικό μας σώμα, θάχουμε άφθονους και ζηλευτούς καρπούς.

Δουλεύαμε φίλοι μας σκληρά. Δουλεύαμε όμως μέσα σ' ένα χωράφι που τόπνιγαν πολλές φορές, τ' αγκάθια. Καμμιά φορά τα σπαρτά μας εκεί που ξεφύτρωναν περιπλεκόντουσαν και πνιγόντουσαν μέσα στ' αγκάθια ή χανόντουσαν από το δηλητήριο που τους έχυναν οι επιτήδαιοι, δουλεύαμε κι όλο δουλεύαμε και ήταν καλοί οι καρποί μας, παρά το δηλητήριο της αντίδρασης. Μα σήμερα το εθελοντικό μας σώμα, επέδρασε τόσο ευεργετικά σ' όλη μας τη δουλειά, σαν την ανοιξάτικη βροχή που επιτρέπει στο βλαστάρι ν' αναπτυχθεί, να κάμει κορμό και να μεγαλώσει περιφρονώντας τ' αγκάθια πολλά και σήμερα τα περιορίσαμε χωρίς εν τούτοις και να τα ξεκαθαρίσουμε ολότελα. Μα τ' αγκάθια που ήδη έμειναν είναι ολοφάνερα, κι' είναι γνωστό το δηλητήριο τους στον καθ' ένα. Με το εθελοντικό μας σώμα κατορθώσαμε σήμερα να δείξουμε σε πολλούς, πάρα πολλούς αγνούς πατριώτες, που ακριβώς βρίσκονται τ' αγκάθια, πως δηλητηριάζουνε και πως πνίγουν την ατμόσφαιρα. Κατορθώσαμε να δείξουμε σ' αυτούς πως να προφυλάγονται από τ' αγκάθια, φεύγουν λοιπόν οι φίλοι μας μα πίσω τους αφήνουν μια κληρονομιά.

Φεύγουν και παν, μα κει που παν με τη ανδρεία τους και τον ηρωισμό τους θα μας οργώνουν συνεχώς το χωράφι μέσα στο οποίο πλούσιοι κι ευεργετικοί θάναι καρποί.

Φεύγουν και πάνε οι φίλοι μας. Φεύγουν και καταθέτουν δυο μεγάλες σημαντικές ηθικές καταθέσεις. Η μια κατάθεση τους, κατάθεση σε αίμα και θυσία είναι για την Κυπριακή μας υπόθεση, για το εθνικό, το πολιτικό και το κοινωνικό μέλλον του Νησιού μας. Περήφανη, αγέρωχη και ηρωική θα σηκωθεί αμέσως ύστερα από τον πόλεμο η Κύπρος μας και δείχνοντας σε τόνο μεγαλόπρεπο και επιβλητικό στην ιερή αυτή κατάθεση των παιδιών της εργατικής τάξης και του εργαζομένου λαού, θα διεκδικεί την ικανοποίηση όλων των δικαιών της, των δικαιών για τα οποία προσφέρουν σήμερα το αίμα τους οι ήρωες μας.

Η δεύτερη κατάθεση, κατάθεση σε αίμα και θυσία, είναι κατάθεση για το λαμπρό μας Κόμμα, για τους σημερινούς και μελλοντικούς αγώνες μας, στην κατάκτηση των μαζών και την καθοδήγηση τους προς μια και πιο ευτυχισμένη ζωή. Περήφανο, αγέρωχο και ηρωικό προβάλλει σήμερα το κόμμα μας και διεκδικεί εν ονόματι αυτής της κατάθεσης την πρακτική ηγεσία στο νησί, και θα διεκδικεί με μαχητικότητα την ικανοποίηση των δικαιών των εργατών και του εργαζομένου λαού. Καμιά ταπεινή κεφαλή δεν θάχει πια το δικαίωμα να σταθεί μπροστά στο κόμμα που λαμπρύνει ήδη με το παράδειγμα των ηρώων μας την ιστορία του Νησιού μας. Κανένας συκοφάντης πατριδοκάπηλος δεν θάχει πια τη δύναμη, κάτω από τα σφυροκοπήματα της δικής μας δύναμης, να παραπλανήσει τον εργαζόμενο λαό.

Φεύγουν οι φίλοι μας κι αφήνουν πίσω τους μια κληρονομιά, την πιο αθάνατη, την πιο μεγαλόπρεπη κληρονομιά, πάνω στη οποία το κόμμα μας θα πρέπει να ανοικοδομήσει όλη τη συστηματική του δουλειά για το δίκαιο των εργαζομένων.

Φεύγουν και παν οι φίλοι μας για να συναντηθούν με τ' άλλα παιδιά του εργαζομένου λαού

της χώρας μας, για να συναντηθούν σε κοινό μέτωπο αγώνα, με τους Έλληνες αδερφούς μας αγωνιστές με τους Βρετανούς, αμερικανούς, τους ρώσους τους κινέζους, τους Ουκρανούς, τους γιουγκοσλάβους, τους Γάλλους αγωνιστές και κει, χέρι με χέρι, να καταφέρουνε ισχυρά και θανάσιμα τα κτυπήματα ενάντια στο θηρίο που μάνιασε, το φασισμό που ζητά να σπαράξει άκαιρη την ανθρωπότητα με τα ματοβαμμένα του νύχια.

Φεύγουν και παν για να προσφέρουν κι αυτοί την υπερίσχυτη θυσία του αίματος για την ελευθερία της Ελλάδος μας, που υποφέρει τόσο τραγικά, τόσο τρομερά, τόσο ανεκδιήγητα κάτω από τη φασιστική μπότα. Τα **20%** του Ελληνικού πληθυσμού της Ελλάδος τα ξεμπέρδεψαν ήδη οι καταραμένοι φασίστες κατά την περαμσένη άνοιξη, φρίττει κανείς να σκεφθεί ότι το εξοντωτικό τους έργο οδηγεί προς την εξαφάνιση του ελληνικού λαού. Και φρίττει ακόμη πιο πολύ να σκεφθεί κανείς ότι καθάρματα που χειροκροτούν τους δήμους της Ελλάδος και των άλλων χωρών κυκλοφορούν ελεύθερα στις πόλεις μας αγκαλιαστοί από ένθερμους πατριώτες.

Φεύγουν και παν οι φίλοι μας για να προσφέρουν κι αυτοί με την υπέρτατη θυσία του αίματος τη συνδρομή τους στην απελευθέρωση της Ευρώπης, της Ευρώπης που πρέπει επιτέλους να βαδίσει προς μια χαρούμενη κι ευτυχησμένη ζωή, απαλλαγμένη από κάθε δυστυχία και εξευτελισμό του ανθρωπίνου γένους.

Φεύγουν και παν οι φίλοι μας για να προσφέρουν με την υπέρτατη θυσία του αιτήματος της συνδρομής τους, τη μεγάλη τους συνδρομή στην υπόθεση της πατρίδας μας, την εθνική, την πολιτική, την κοινωνική.

Κι όταν αύριο το κανόνι θα σιγήσει και οι χαρμόσυνες καμπάνες της νίκης θα ηχήσουν, εμείς στ' ακρογιάλι θα στεκόμαστε αναμένοντας τους ήρωες μας να ξαναπατήσουν το πόδι τους στο πολυαγαπημένο μας Νησί και τότες στις γραμμές του ιδίου του Κόμματος από το οποίο ξεκίνησαν προχωρώντας προς τη δόξα και τον ηρωισμό, θα βρουν την πιο τιμητική θέση, σ' όλους

τους κατοπινούς αγώνες, θάνατι για μας το καμάρι μας, θάνατι για μας οι ατσαλωμένοι καθοδηγητές, θάνατι για μας η κυρία βασική δύναμη, θάνατι για μας οι καπετάνιοι που θα οδηγούν το ωραίο και μεγαλόπρεπο κομματικό μας καράβι προς το λιμάνι της λευτεριάς και της κοινωνικής δικαιοσύνης, προς το λιμάνι μέσα το οποίο θα ακουσθεί και θα γραφεί με χρυσά γράμματα η κραυγή: Καμμιά θυσία δεν στάθηκε ανώφελη σ' αυτόν τον τιτάνιο αγώνα, καμμιά ρανίδα αιματος δεν χύθηκε χωρίς σκοπό.

Φεύγουν φωνάζοντας προς εμάς. Φίλοι μας, σας αφίνουμε το λαμπρό μας κόμμα. Φροντίστε να διατηρήσετε και ν' αναπτύξετε τη μαχητικότητα του. Προστατεύσατε το από κάθε εχθρό, ύπουλο εχθρό. Σηκώστε το ακόμη πιο ψηλά. Κάμετε το ακόμη πιο αγαπητό στις μάζες των εργατών και των εργαζομένων.

Και μεις ως ορκιστούμε φίλοι μας, αυτή την άγια στιγμή, ότι το κόμμα μας θα βρίσκεται πάντα στο κέντρο της προσοχής μας, θα τα προστατεύσουμε από κάθε εχθρό, κι ενάντια σε κάθε θύελλα, κι όταν με το καλό θα επιστρέψουν οι φίλοι μας, να το βρουν πιο ακμαίο και πιο δυνατό. Η θυσία τους και το αίμα τους θάνατι η βάση πάνω στη οποία η όλη Κομματική δουλειά θα ανοικοδομηθή.

Φεύγουν φωνάζοντας προς εμάς φίλοι μας, σας αφίνουμε πολλά άλυτα ζητήματα, σας αφίνουμε μια εργατική τάξη κι ένα εργαζόμενο λαό που υποφέρει κάτω από ένα σκανδαλιστικό τιμάρθμο της ζωής. Φίλοι μας αγωνιστείτε για να πέσει αυτός ο καταραμένος τιμάρθμος. Κτυπήστε κατακέφαλα, αποτελεσματικά τη μαύρη αγορά και τους στραγγαλιστές του λαού, περιφρουρείστε το ψωμί του εργάτη, περιφρουρείστε τις κατακτήσεις της εργατικής μας τάξης.

Και μεις, ως ορκιστούμε φίλοι μου, ότι ακούραστοι θα συνεχίσουμε τον ίδιο δρόμο που τραβούσαμε μέχρι σήμερα με τους φίλους που φεύγουν εκτελώντας πιστά μια προς μια τις εντολές του.

Φεύγουν οι φίλοι μας, φωνάζοντας μας. Φίλοι

μας, φεύγουμε αφήνοντας πίσω μας γυναίκες, παιδιά, αδερφές, μητέρες, απροστάτευτες. Με τις πολλές φροντίδες και τις έγνοιες για τον αγώνα του Κόμματος μας, δώστε και λίγη προσοχή σ' αυτές τις οικογένειες των εθελοντών.

Και μεις ως ορκιστούμε φίλοι μου ότι στο κέντρο της προσοχής μας θα βρίσκεται το παιδί, η οικογένεια του αγωνιστή μας, ότι το ψωμί που θα τρώμε θα το μοιραζόμαστε πάντα μ' αυτές. Οτι θα κάνουμε το παν για να αναπληρώσουμε τη ζεστή στοργική φωνή του πατέρα αγωνιστή, δεν υπάρχει τιμιότερο, ευγενέστερο, πιο πολιτισμένο καθήκο από το καθήκο του νάχει κανείς στραμμένο συνεχώς το βλέμμα προς το παιδί, τη γυναίκα, την μητέρα την αδερφή, τον πατέρα, εκείνου του αγωνιστή που στο πεδίο της τιμής προσφέρει το αίμα του για τη λευτεριά της πατρίδας του και για την υπόθεση του εργαζομένου λαού.

Ας ορκιστούμε φίλοι μου ότι όλες τις πιο πάνω εντολές των αγωνιστών μας θα τις εκτελέσουμε με μεγάλη αφοσίωση προς τον αγώνα μας, και τα ιδανικά του. Ας γνωρίζουν καλά οι φίλοι μας, οι φίλοι που φεύγουν ότι όταν αυτοί προχωρούν προς το μέτωπο, κτυπώντας με λύσσα το φασιστή εχθρό, εμείς εδώ με τον ίδιο τρόπο, πιστόλι και μεις στρατιώτες της πατρίδας μας, του λαμπρού μας κόμματος, θα προχωρούμε στο εσωτερικό μας μέτωπον κτυπώντας κάθε εχθρό.

Στο καλό φίλοι μου. Δεν υπάρχει άλλο στεφάνι από το στεφάνι της Πατρίδας και του εργαζομένου λαού, για να καλύψει την κεφαλή σας. Στο στεφάνι της δόξας σας, θα μένωμε συνεχώς προσηλωμένοι τους καρπούς και τα ανδραγαθήματα της πειθαρχημένης μας στρατιωτικής δουλειάς. Θα τους χρησιμοποιούμε κατά τον πιο αποτελεσματικό τρόπο, για την υπόθεση της πατρίδας μας για κείνη ακριβώς την υπόθεση για την οποία πορεύεστε προς την μάχη.

Στο καλό φίλοι μου. Πιστοί και μεις στο καθήκο θα εκτελούμε όλες αυτές τις εντολές.

Στο καλό τιμημένοι μας.

Τιμή και δόξα σ' όλους εσάς λαμπρά παλληκάρια του Κόμματος μας και του εργαζομένου λαού.

Τιμή και δόξα σ' όλους εσάς λαμπρά παλληκάρια του Κόμματος μας και του εργαζομένου λαού.

Τιμή και δόξα στο κόμμα μας που σας γαλούχησε και σας μεγάλωσε.

Τιμή και δόξα σ' όλους τους αγωνιστές που στο ίδιο μέτωπο με σας πολεμούν για τη Λευτεριά της σκλαβωμένης ανθρωπότητας, για τη Λευτεριά της Ελλάδος μας, για τη Λευτεριά των εργατών και του εργαζομένου λαού.